

Järjestyssäännöt/ perusopetus sekä toimintaohjeet aamu- ja iltapäivätoimintaan, koulujen kerhotoimintaan ja harrastamisen Suomen -mallin mukaiseen toimintaan 1.8.2025 alkaen.

Sivla 18.06.2025 § 79
1269/09.00/2022

Valmistelijat perusopetuksen rehtorit Antti Manninen p. 040 042 0267 ja Jaana Kummala p. 040 755 0178 sekä johtava rehtori Juha Damskagg p. 040 836 1604

Lainsäädäntö

Perusopetuslain (29 § 3. ja 4. mom) mukaan opetuksen järjestäjän tulee hyväksyä järjestyssäännöt tai antaa muut koulussa tai muussa opetuksen järjestämispaikassa sovellettavat järjestysmääräykset, joilla edistetään koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä kouluyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä.

Oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Siihen kuuluu fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus. Opetuksen järjestämisen lähtökohtana on oppilaiden ja henkilökunnan turvallisuuden varmistaminen kaikissa tilanteissa. Rauhallinen ilmapiiri edistää työrauhaa. Koulun järjestyssäännöt lisäävät kouluyhteisön turvallisuutta, viihtyisyyttä ja sisäistä järjestystä.

Perusopetuslakia on muutettu 29.4.2025 (PoL 29 §, 4 mom) koskien puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä perusopetuksen oppitunneilla. Laki tulee voimaan 1.8.2025.

Perusopetuksen järjestäjien tulee päivittää omat järjestyssääntönsä lakimuutoksen mukaisesti elokuun alkuun mennessä. Paikallista opetussuunnitelmaa ei tarvitse muuttaa. Muutos mahdollistaa laitteiden käytön rajoittamisen tai kieltämisen myös muuna kouluajana.

Perusopetuslain 29 §:n mukaan oppilas ei saa käyttää puhelinta tai muuta mobiililaitetta oppitunnin aikana lukuun ottamatta niiden käyttöä opettajan luvalla oppimistarkoitukseen taikka rehtorin tai opettajan luvalla henkilökohtaiseen terveydenhoitoon taikka perusopetuslain 31 §:ssä tarkoitettuna apuvälineenä.

Perusopetuslain 29 §:n puhelimiin ja muihin mobiililaitteisiin liittyvän sääntelyn tarkoituksena on luoda perusopetukseen työrauhaa, edistää oppimista ja oppimiseen keskittymistä, rajoittaa puhelimen oppimista häiritsevää käyttöä, edistää liikunnallista elämäntapaa ja tunne- ja vuorovaikutustaitojen oppimista kasvokkain sekä mahdollistaa puhelimen käyttö oppimisessa ja terveydellisistä syistä.

Opetushallituksen suositus

Opetushallitus on lähettänyt opetuksen järjestäjille 30.4.2025 suosituksen mobiililaitteiden käytöstä kouluissa ja oppilaitoksissa. [Lakimuutokset voimaan elokuussa: kouluille yhtenäiset säännöt puhelinten käyttöön | Opetushallitus](#) Suosituksen mukaan digitaalisten laitteiden käytön

suunnittelussa koulussa tulee ottaa huomioon oppilaan, opetuksen järjestäjän ja koulun henkilökunnan oikeudet ja velvollisuudet perustuslain, perusopetuslain, YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen ja muiden säädösten mukaisesti. Laadittaviin suunnitelmiin ja sääntöihin vaikuttavat myös oppilaan ikä ja kehitystaso, esimerkiksi 1. luokan oppilaan säännöt voivat olla erilaiset kuin 9.-luokkalaisen.

Opetushallitus suosittelee, että opetuksen järjestäjät laativat välitunneille, siirtymisiin ja ruokailuun sellaiset järjestyssäännöt, jotka edistävät turvallista opiskeluympäristöä, oppimista ja keskittymiskykyä, rajoittavat puhelimen häiritsevää käyttöä, edistävät liikunnallista elämäntapaa, tunne- ja vuorovaikutustaitojen oppimista kasvokkain sekä hyviä ruokailutapoja. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitetaan tai niiden käyttö kielletään kokonaan välitunneilla ja siirtymisissä. Opetushallituksen näkemyksen mukaan puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttö tulisi kieltää kokonaan ruokailussa.

Puhelimen tai muun mobiililaitteen käyttö on sallittua oppitunnilla oppimiseen opettajan luvalla. Opettajan lupa voi olla joko suullinen tai tarvittaessa kirjallinen ja se voi kattaa esimerkiksi yksittäisen tai useamman oppitunnin.

Oppilas saa käyttää puhelinta tai muuta mobiililaitetta oppitunnilla terveydenhoitoonsa tai apuvälineenä opettajan tai rehtorin suullisella tai kirjallisella luvalla. Tällöinkään puhelinta tai mobiililaitetta ei saa käyttää opetusta tai oppimista häiritsevällä tavalla. Suullisessa tai kirjallisessa luvassa on hyvä huomioida, koskeeko lupa oppitunnin lisäksi välitunteja, ruokailua, siirtymisiä tai muuta opetuksetonta aikaa. Jos oppilas tarvitsee mobiililaitetta terveydenhoitoon tai apuvälineenä oppitunnin tai koko koulupäivän ajaksi, lupa tulee myöntää.

Jos oppilaalla on pakottava tarve olla yhteydessä huoltajaan koulupäivän aikana, voi tämä toteutua opettajan luvalla. Opettaja voi tätä tarkoitusta varten antaa oppilaalle luvan tarvittavaksi ajaksi hänen oman puhelimensa tai muun mobiililaitteen käyttöön. Tällaisia tilanteita ovat esimerkiksi lapsen sairastuminen koulupäivän aikana tai muut vastaavat ennalta arvaamattomat ja poikkeukselliset tilanteet. Mobiililaitteen käyttö pakottavissa tilanteissa tulee mahdollistaa kaikissa tilanteissa, myös silloin, kun laite on otettu oppilaalta haltuun häiritsevän käytön vuoksi. Käytännössä tämä voi tapahtua niin, että opettaja tai rehtori antaa luvan puhelimen käyttöön. Koulun on hyvä kertoa huoltajille etukäteen, miten kouluun voi olla yhteydessä, jos lapsi täytyy kiireellisen asian takia saada kiinni koulupäivän aikana.

Oppilaalla on aina oikeus ilman koulun henkilöstön lupaa hätätilanteissa ottaa yhteyttä viranomaiseen, esimerkiksi soittaa hätänumeroon. Tällaisia tilanteita ovat esimerkiksi hengenvaaralliset sairastapaukset, onnettomuudet ja vaaratilanteet. Koulun tulee suunnitella ja ohjeistaa oppilaat, että oppilaat tietävät, miten koulussa voi soittaa hätänumeroon.

Järjestyssäännöillä tulee määrätä puhelimien ja muiden mobiililaitteiden säilytyksestä oppitunnilla sekä niiden käytöstä ja säilytyksestä työpäivän aikana muulloin kuin oppitunneilla. Oppilaiden tulee noudattaa järjestyssääntöjä mukaan lukien niiden määräykset puhelimien ja muiden mobiililaitteiden käytöstä ja säilytyksestä.

Perusopetuslain 29 §:n sääntelyä ei sovelleta perusopetuslaissa säädettyyn aamu- ja iltapäivätoimintaan ja kerhotoimintaan eikä nuorisolain mukaiseen harrastamisen Suomen mallin nuorten harrastustoimintaan. Opetushallitus suosittelee, että puhelimien ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitettaisiin aamu- ja iltapäivätoiminnassa, kerhotoiminnassa ja harrastamisen Suomen mallissa. Käytännössä tämä voisi tarkoittaa esimerkiksi sitä, että oppilaat säilyttäisivät puhelimet ja muut mobiililaitteet häiriöttömässä tilassa esimerkiksi omassa laukussa toiminnan aikana ja puhelinta saisi käyttää vain toimintaa ohjaavan henkilön luvalla.

Paikallinen toimivalta

31 §, kohta 7: Lautakuntien ja liikelaitosten johtokunnan tehtävät ja yleinen toimivalta. Lautakunta päättää toimialan käyttö- ja järjestyssäännöistä

Järjestyssäännöt

Perusopetuksen uudet järjestyssäännöt on laatinut työryhmä johon ovat kuuluneet rehtorit Jaana Kummala, Antti Manninen. Järjestyssääntöihin tulevia muutoksia on käsitelty koulujen henkilöstökokouksissa.

Nuorisovaltuusto on antanut kirjallisen lausunnon uusista järjestyssäännöistä. Nuorisovaltuuston lausunto on tämän pykälän liitteenä.

Nuorisovaltuusto näkee, että mobiililaitteiden käyttö tulisi sallia välitunneilla. Tätä perustellaan välituntien olevan oppilaiden omaa aikaa ja myös sillä, että wilma-järjestelmän viestejä luetaan välituntisin. Kannatettavana periaatteena nuorisovaltuusto näkee käyttökiellon ruokailuissa ja juhlatilaisuuksissa. Laitteiden käyttö opettajan luvalla oppitunneilla on hyväksyttävää. Lisäksi valtuusto ottaa kantaa laitteiden säilytykseen ja siitä aiheutuviin käytännön ongelmiin.

Perusopetuksen oppilaskunnilta hallituksilta on pyydetty lausunnot, saadut lausunnot ovat tämän pykälän liitteenä.

Järjestyssääntöihin liittyvistä aiheista on järjestetty kysely (20-30.5) perusopetuksen henkilökunnalle, oppilaille ja huoltajille. Kyselyyn vastasi 66 henkilökunnan edustajaa, 67 oppilasta ja 159 huoltajaa. Kyselyn tuloksista on kooste liitteenä. Lain säätämisen jälkeinen varsin vähäinen valmistelu-aika on voinut vaikuttaa vastausten määrään.

Kyselyn perusteella 98 % henkilökunnasta, 94 % huoltajista ja 37 % oppilaista haluaisi kieltää puhelinten ja mobiililaitteiden käytön kouluruokailun aikana. Puhelinten käytön kaikilla välitunneilla kieltäisi 44 % henkilöstöstä, 69 % huoltajista ja 6 % oppilaista. Henkilöstöstä 41 % sallisi puhelimen käytön ulkona välituntien aikana ja kieltäisi sen sisätiloissa, huoltajista 28 % oli tätä mieltä ja 18 % oppilaista.

Pääosin huoltajat ja henkilöstö ovat samansuuntaisten rajoitusten kannalla, joskin niissä on myös eroja. Oppilaat rajoittaisivat käyttöä lähinnä oppitunneilla. Huoltajien ja oppilaiden vastaukset erosivat eniten.

Lisäksi kyselyssä tiedusteltiin laitteiden säilyttämispaikasta. Perusopetuksen järjestyssääntötyöryhmä on käsitellyt lausunnot sekä kyselyjen tuloksia 4.6.2025 ja 9.6.2025. Työryhmä on tehnyt näiden pohjalta muutoksia järjestyssääntöesitykseen.

Järjestyssääntöjen päälinjaus tulee lainsäädännöstä:

- Perusopetuslain mukaisesti puhelinta tai muuta mobiililaitetta ei saa käyttää oppitunnin aikana lukuun ottamatta niiden käyttöä opettajan luvalla oppimistarkoitukseen taikka rehtorin tai opettajan luvalla henkilökohtaiseen terveydenhoitoon taikka perusopetuslain 31 §:ssä tarkoitettuna apuvälineenä.

Järjestyssääntöjen linjaukseksi esitetään:

- Puhelimen käyttö on sallittua siirtymien aikana ulkona ja 7.-9.-luokkien välitunnilla ulkona.
- Puhelimet ja muut mobiililaitteet säilytetään oppitunnin aikana oppilaan lukollisessa kaapissa tai puhelinparkissa. Alakouluikäisten mobiililaitteiden säilytyspaikka voi olla myös oppilaan oma reppu.
- Puhelimet ja muut mobiililaitteet säilytetään oppilaan omassa lukollisessa kaapissa tai oppilaan repussa välitunnin, ruokailun ja sisällä tapahtuvien siirtymien aikana. Poikkeuksena aiempaan viiaten ulkona tapahtuvat siirtymät kaikkien oppilaiden osalta ja 7.-9.-luokkien välitunnit ulkona.
- Ruokailussa, juhlissa, muissa tilaisuuksissa tai vierailukohteissa puhelimen käyttö on kielletty.

Peruslinjauksia muuttamatta kaupungin koulujen yhteisiä järjestyssääntöjä voidaan tarkennetaan koulukohtaisilla toimintaohjeilla. Toimintaohjeiden laadinta ja käsittely toteutetaan yhteistyössä kotien, oppilaiden ja henkilöstön kanssa. Ohjeet tulee yhteensovittaa koulujen kesken.

Perusopetuksen uudet järjestyssäännöt ovat tämän pykälän liitteenä ja ne otetaan käyttöön 1.8.2025 lähtien. Järjestyssääntöjen toimivuutta seurataan ja arvioidaan lukuvuoden aikana, kuitenkin viimeistään lukuvuoden päätteeksi.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa ja koulujen kerhotoiminnassa sekä nuorisolain mukaisessa harrastamisen Suomen mallin nuorten harrastustoiminnassa puhelimen ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitetaan. Rajoitetaan siten, että toimintaan osallistuvat säilyttävät

puhelimet ja muut mobiililaitteet häiriöttömässä tilassa esimerkiksi omassa repussa toiminnan aikana ja puhelinta saa käyttää vain toimintaa ohjaavan henkilön luvalla. Tästä poikkeuksina ovat puhelimien ja muiden mobiililaitteiden käyttö:

- toimintaa ohjaavan henkilön luvalla tapahtuva toiminnan luonteesta johtuva käyttö
- henkilökohtaiseen terveydenhoitoon tai apuvälineenä
- jos toimintaan osallistuvalla on kiireellinen tarve olla toiminnan aikana yhteydessä huoltajaan esimerkiksi sairastumisen vuoksi.
- toimintaan osallistuvalla on aina oikeus soittaa hätätilanteessa hätänumeroon.
- puhelinta tai muuta mobiililaitetta ei saa käyttää toisen henkilön kuvaamiseen tai videoimiseen ilman toimintaa ohjaavan henkilön ja kuvattavan henkilön lupaa. Toisia henkilöitä koskevien kuvien ja videoiden julkaisu internetissä, sosiaali-ssä mediassa tai muussa julkisessa paikassa on kielletty ilman asianomaisen henkilön lupaa.

Johtava rehtori Juha Damskågg selvitti asiaa kokouksessa.

Sivistystoimenjohtaja kävi läpi kasvatuksen ja opetuksen ohjausjärjestelmään.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

Hallintosääntö: 31 §, kohta 7: Lautakuntien ja liikelaitosten johtokunnan tehtävät ja yleinen toimivalta. Lautakunta päättää toimialan käyttö- ja järjestyssäännöistä

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta hyväksyy perusopetuksen järjestyssäännöt otettavaksi käyttöön 1.8.2025.

Sivistyslautakunta hyväksyy toimintaohjeet otettavaksi käyttöön 1.8.2025 alkaen aamu- ja iltapäivätoiminnassa, koulujen kerhotoiminnassa ja harrastamisen Suomen -mallin mukaisessa toiminnassa.

Järjestyssääntöjen ja toimintaohjeiden toimivuutta seurataan ja arvioidaan lukuvuoden aikana, viimeistään kuitenkin kevätlukukauden päätteeksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Johtavarehtori Juha Damskågg, perusopetuksen apulaisrehtori Soile Kukkonen ja varhaiskasvatusjohtaja Maija Jääskeläinen saapuivat klo 18.08 ollen läsnä asian käsittelyn aikana.